

Fra gammelt til nytt hos Historisk Maling

Bygningsvern, linolje, og smarte produkter står på menyen hos Historisk Maling. I dag skal en gammel støpejernsovn bli som ny. – Å sverte en ovn er veldig moro, sier Roger Studsrud.

Av Robert Walmann/ifi.no

Historisk Maling AS vokser i alle bauer og kanter. Butikklokalene i Ørje er blant annet utvidet for å gi mer plass til flere kunder som er nysgjerrige på bygningsvern.

– Vi opplever økt trafikk til butikken. Og nå som grensene til Sverige åpner, blir det enda flere som stopper innom her, forteller malermester og butikksjef, Roger Studsrud.

STØRRE OG STØRRE: Historisk Maling er forhandler av blant annet linoljemaling og produkter som brukes til vern av gamle bygninger. Roger Studsrud tok juleferien i bruk da han bygget ut butikklokalene i Ørje.

Alt til gamle hus

I de rolige og hyggelige butikklokalene finnes linoljemaling, linoljesåpe, tjæreprodukter, vaskeartikler og ellers det som trengs for å ta vare på gamle hus. Midt i rommet står en slitt og gammel støpejernsovn, full av rust og smuss. Før dagen er omme skal den bli som ny.

GAMLE DAGER: Ovnene er slitt, stygge og rustne. De har stått på en låve og mistet glansen. Men nå skal de svertes og bli som nye. Også andre objekter laget av metall og smijern kan svertes.

Skokrem til ovnen

Før i tiden så ble slike ovner svertet før jul. Alt som er laget av støpejern kan svertes.

– Det er lurt å gjøre denne jobben jevnlig for å holde ovnen frisk og fin. Vi skal egentlig bare sette den inn med en slags skokrem for å fornye og beskytte. Vår ovnssverte inneholder naturlig voks som hindrer at den rustner, forteller den erfarne malermesteren.

HELT NATURLIG: Spis-ovnssverte fra Historisk Maling er laget av naturlige ingredienser. Her er voks, oljer og mineraler. – Ja, du kan spise det, men det smaker neppe særlig godt. Den gjør seg best på en gammel støpejernsovn, sier Roger Studsrud hos Historisk Maling.

Svart som natten

Først må det børstes med en stålbørste. Den må være passe myk slik at den ikke ødelegger overflaten. Stearinflekker, smuss og rust må børstes bort før ovnssverten kan påføres. For å påføre ovnssverten bruker Studsrud en svamp. Han gnir den på i sirkelbevegelser

– Dette er en spis-ovnssverte fra Sverige. Det er den gamle typen som er helt svart. Andre kremer gir en mer grå patina. Men kundene mine vil ha denne som er beksvart, sier han.

*BEKSVART: Ovnssverten fra Historisk Maling er svart. Den bør påføres med en svamp. Husk å fukte svampen før du begynner.
– Legg godt på og gni den inn med sirkelbevegelser, sier Roger Studsrud.*

I kirker og kroker

I kroker og kroker påføres ovnssverten med en svinebustpensel med avkappet bust.

– Da blir den stivere og enklere å bruke. Du kan også bruke en tannbørste. Det viktigste er å få på sverten over hele ovnen, sier han.

KRIKER OG KROKER: For å komme til i kriker og kroker kan du bruke en tannbørste. Eller du kan kutte busten på en svinebustpensel. Da får du en stiv børste som kommer til over alt.

Tørk av med ei fille

Ovnssverten vil brenne seg fast i ovnen og gi varig beskyttelse. Men før fying må det tørkes og poleres. For all overskytende sverte må tørkes av. Her kan du bruke ei fille.

– Denne jobben kan alle gjøre. Husk at når du fyrer første gangen kan det lukte litt, men det går raskt over og er helt ufarlig, sier han.

BORT MED RUSTEN: Før du kan påføre ovnssverte må alt løst børstes bort. Holder du støvsugerhodet nær børsten når du jobber, så blir du kvitt støvet med en gang.

Alle skal se

Butikksjefen vil at ovnen skal stå godt synlig slik at kundene kan se hva ovnssverte gjør. Derfor sverter han kun halve ovnen for å få frem kontrasten med gammelt og «nytt».

– Hele poenget er at folk skal se at det er enkelt å fornye gamle gjenstander. Du trenger riktig verktøy og produkter, og en liten dose kunnskap. Så er det bare å sette i gang, sier han.

GOD SOM NY: Den gamle ovnen står midt i butikken. Halvparten er svertet og kontrasten er stor. – Jeg vil at kundene skal se hvor enkelt det er å få en stygg ovn god som ny, bare ved å bruke ovnssverte og litt egeninnsats, sier Roger Studsrud.

Mer informasjon

- Historisk Maling: <https://www.historiskmaling.no/>